

Приоритетни политики на КРИБ в социалната сфера

ЗАЕТОСТ

1. Повишаване на заетостта в резултат на икономически растеж посредством:
  - a. балансиране икономическите роли на пазара и държавата;
  - b. осъществяване на структурни реформи;
  - c. поддържане на фискална стабилност;
  - d. инвестиране в икономиката и хората;
  - e. установяване на дългосрочна държавна политика на конкурентни предимства на икономиката ни;
  - f. гарантиране ефективна защита на частната собственост;
  - g. подобряване работата на институциите и компетентността на администрацията.
2. Повишаване на информираността на работещите като сигурен начин за намаляване на нерегламентирания труд.
3. Създаване условия за функционирането на развит трудов пазар по отношение на:
  - a. търсенето и предлагането на работна ръка;
  - b. регулациите;
  - c. административното определяне на размера на доходите;
  - d. оптималното ниво на заплащане на труда;
  - e. работното време;
  - f. наемането и освобождаването на работната ръка;
  - g. информационната осигуреност;
  - h. културните специфики;
  - i. стимулите за гъвкавост и мобилност;
  - j. стимулите за придобиване на нови умения и знания;

к. лесното преминаване от една работа на друга.

СОЦИАЛНА ЗАЩИТА, СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ И СОЦИАЛНА ХАРМОНИЗАЦИЯ

1. Проучване и анализиране критериите и обществените очаквания за социалната ангажираност на бизнеса с цел предлагане на най-подходящите политики за корпоративна отговорност, за комуникации и управление на риска на фирмите, за преодоляване на вътрешни и външни бариери на бизнеса за въвеждане и разширяване на социални практики.
2. Мотивиране на бизнеса за широко участие в процеса на въвеждане и разширяване практиките на корпоративната социална отговорност за развитие на човешките ресурси на фирмено/ браншово ниво с цел постигане на повишена производителността на труда, стабилна работна сила, добър фирмен имидж, инвестиране в приоритетни области на икономиката, социален ефект с многостранни проявления.
3. Наблюдение, отчитане и контрол на резултатите от прилаганите практики на корпоративна социална отговорност за трудова заетост чрез активното посредничество на КРИБ.
4. Споделяне на резултатите от прилагането на добри бизнес практики за повишаване интереса на фирмите към инвестиране в модерна техника, нови технологии, здравеопазване, екология и инфраструктура, образование, което в социален аспект благоприятства положителните тенденции за подобряване качеството на живот, условията на труд и медицинско обслужване, квалификацията на персонала.
5. Привличане на фирмите в реализирането на инициативите и проектите за трудова заетост, обучението и квалификацията на неравнопоставените лица и уязвимите групи.
6. Създаване на законови стимули, правна и институционална среда за прилагане на корпоративна социална отговорност.

7. Пълно спазване правата на свободно движение, образование и равенство на работниците и гражданите на ЕС.
8. Постигане на нова, адекватна политика по прием на граждани от трети страни в помощ на българската икономика. Особен режим по отношение на висококвалифицирания персонал или мениджърски състав при стартирането на големи чужди инвестиционни проекти.

МЛАДЕЖКА БЕЗРАБОТИЦА

Причината е структурна. За работодателите това означава проблем с конкурентоспособността им, който може да бъде избегнат посредством големи инвестиции във висококачествено образование и практическо обучение. Очаква се необходимите за решаването му процеси да отнемат дълго време.

Поетите от Министерство на труда и социалната политика ангажименти за осигуряване заетост на младите хора са в рамките на социалните му задължения; изпълнението им може да има конюнктурен ефект и да се изрази в облекчаване измеренията на младежката безработица, но не и да доведе до решаването на проблема. Защото решението е в сферата на икономиката и не може да се постигне само с административни мерки.

Предлагаме ресорните министерства и представителите на местната власт да поемат политически ангажимент за възприемане на дългосрочни държавни политики за младежка заетост. Това би представлявало сериозен мотив за ангажиране и на работодателите.

ОБРАЗОВАНИЕ

КРИБ е ангажирана в процеса на установяване и осигуряване на дългосрочната политика за качеството на професионалното и висшето образование и обучение в България.

„Приобщаващ растеж: заетост и социално включване“

Осъзнавайки икономическата необходимост от качествени професионално и висше образование и обучение, работим съвместно с държавата и другите социални партньори за формирането на общи концепция за управленски подход и инструментариум за постигането им.

Нашата концепция е ориентирана към модел на образователна система, която:

- Не допуска по-голям брой хора до образование за сметка на качеството;
- Предвижда балансиран държавен контрол;
- Ограничава бюрокрацията и държавния апарат;
- Отчита изискванията на бизнеса, обществените очаквания и потребности;
- Съобразена е с културните ни особености;
- Показва степента на овладяване на учебния материал и гарантира успеха на образователните политики, като успешно се комбинира теорията с практиката;
- Поставя на преден план учебния процес, а не административната структура;
- Гарантира свобода на постигане на целите на обучението, като стандартите за обучение не се предписват и контролират финансово само от държавата, което автоматично налага пълен контрол над съдържанието на образованието и учебните програми;
- Създава възможност за конкуренция на предоставящите образование;
- Не налага политики на:
  - a. абсолютни предписания по въпроси, засягащи способността за мислене;
  - b. преценяване на всичко, свързано с квалификацията на преподавателя, но не и на способностите му;
  - c. преценяване квалификацията на обучаваните, но не и на интелектуалното им развитие;
  - d. държавен качествен контрол върху вътрешния контрол в учебните заведения;

„Приобщаващ растеж: заетост и социално включване“

- Отрежда на бизнеса решаваща роля при определяне на държавната поръчка.
- Постепенно допуска налагането на „дуалния модел“, като основен инструмент за устойчива младежка заетост.
- Допринася за постигането на желан социален и икономически ефект.

Позицията на КРИБ е, че има неотложна нужда професионалното и висшето образование и обучение да бъдат освободени от ограниченията на държавния контрол и да бъдат регулирани рационално. Необходима е смяна на финансовия модел. Предлагаме да се включи икономическият принцип за повишаване качеството на образованието и обучението. Той е довел до ефективност в много други индустрии.

Образователната система играе много важна роля в постигането на баланса на икономическата роля на пазара и държавата, защото поддържането на икономическия растеж предполага постоянни усилия за подобряване на човешкия капитал. Натискът за реструктурирането на образователната система продължава да се дължи на дисбалансите в нея.

В момента държавата иска да получава обучени хора според нуждите на отделните икономически сектори. Засега обаче положението е конюнктурно и не знаем кои сектори имат потенциал да генерират възходящи печалби в дългосрочен план. Ако бъде установена дългосрочна държавна политика на конкурентни предимства на икономиката ни, перспективните сектори сами ще се наложат и ще има яснота по въпроса, къде младите хора могат да намират реализация и какво образование да избират.

НАУКА

Необходимост от подробен анализ на причините за промените в секторната структура на икономиката и износа ни. Обвързване на структурните промени в икономиката ни с приоритетите, политиките и мерките в областта на научните изследвания и иновациите, за да има положителен ефект върху производителността и конкурентоспособността на бизнеса.

ФИНАНСИРАНЕ

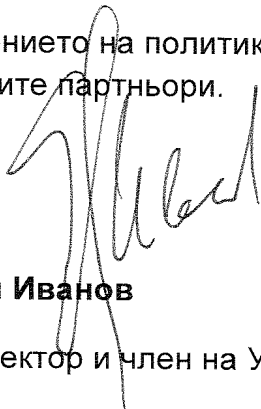
Предлаганите приоритетните политики в социалната сфера следва основно да се финансират чрез средствата по оперативните програми.

Настояваме да бъдат преоценени и оптимизирани начините за финансиране на вътрешнофирмените обучения, като:

- те бъдат извършвани с безкасови плащания;
- фирмите сами избират как, къде и по какви учебни програми да бъде обучаван персоналът;
- ЦПО престават да са титуляр на ваучерите за обучение.

ДИАЛОГ СЪС СОЦИАЛНИТЕ ПАРТНЬОРИ

Изпълнението на политиките се осъществява в непрекъснат диалог със социалните партньори.

Евгений Иванов

Изп. директор и член на УС

